

LBRIS

We know
books

Pedalând pe un zar

IOAN MATEI

LETRAS
Promovăm autorii români

CUPRINS

CUVÂNT PENTRU TĂCERE	3
crâng	5
voievod de umbre	6
papirus galben, ana	7
nimic comun	7
hlamida ta de umbră	8
teama, știu	8
destin doric	9
ceas mineral	9
aproape basm	10
primul act	10
amurg pierdut	11
ce altă stare	11
cortegiu mineral	12
glorie	12
cerc negru, cerc albastru	13
singur	13
dura lex	14
osândă, chiar	14
nesomn și piatră	15
mereu cu altă cale	15
zadarnic somn	16
întors de unde unde	16
octombrie, departe	17
limpede semn	17

ARTA ÎNTOARCERII ACASĂ	19
drumul și toamna	21
de dincolo aproape	21
adio	22
scurtă elegie i	22
scurtă elegie ii	23
mereu acasă	23
celel fără sfârșit	24
prea simplu	25
zorii	25
un blând decembrie	26
crochiu pentru ploaie	26
dans vechi	27
ucenicie	27
ultimul anotimp	28
popas	28
nelimpede oglindă	29
remember	29
alegorii necesare	30
recurs intim	31
absența	31
gând alb	32
arta întoarcerii acasă	32
mai nou în sine	33
desen cu umbre	33
pygmalion, desigur	34
schimbul necesar	35
îndemn	35

EFFECT DE TURN	37
restul e circ	39
fugă	39
exod	40
iartă-mă	41
penitență	41
rondul de noapte	42
persepolis	42
totul pe nul	43
reacție în lanț	43
imn fizic	44
efect de istorie	44
moment inițial	45
muzica sferelor	45
poate zarurile	46
elegie	46
scara lui iacob	47
în cerc	48
și trec	49
ereditate	49
protest	50
antanta cordială	50
teama	51
spectacol de gală	51
banchet	53
vino pe zidul	53
veghe	54
insomnie	55
jertfă	55

alb ca o aripă	56
bach	56
sancta simplicitas	57
simplu	57
baladă	58
efect de turn	59
casa de sticlă	60
PEDALÂND PE UN ZAR	61
pedalând pe un zar	63
1, 2, 3... 12 POEME	69
ia pulbere în palme, toarnă suflet	71
vestind venirea primelor dorințe	72
un ceas enorm ca gura unei moarte	73
mai pierd puțin din propria cădere	74
și eu, pierrot, stângaci în haine goale	75
stam descompus în silnice octave	76
sunt condamnat la trupul tău, galeră	77
un salt sublim în golul dintre aripi	78
iubirea mea de putrede magnolii	79
dar din ce trâmbițe vine depărtarea	80
ascuns în mine, eu pândesc și doare	82
sub pași podeaua cugetă vicleană	83
GÂNDURI DE NICĂIERI	85
gânduri de nicăieri	87
I.	87
II.	87

III.	88
IV.	89
V.	90
VI.	91
VII.	91
VIII.	92
IX.	93
X.	94
XI.	95
XII.	96
XIII.	97
XIV.	98
XV.	98
XVI.	99
XVII.	100
XVIII.	101
XIX.	101
XX.	102
XXI.	102
XXII.	103
XXIII.	103
XXIV.	104
XXV.	105
XXVI.	105
XXVII.	106
XXVIII.	107
XXIX.	107
XXX.	108
XXXI.	108

XXXII.	109
XXXIII.	109
XXXIV.	110
XXXV.	110
XXXVI.	111
XXXVII.	111
XXXVIII.	112
XXXIX.	113
XL.	113
XLI.	114
XLII.	114
XLIII.	115
XLIV.	115
XLV.	116
XLVI.	117
XLVII.	117
XLVIII.	118
XLIX.	118
L.	119
LI.	119
LII.	120
LIII.	121
LIV.	122
LV.	122
LVI.	123
LVII.	124
LVIII.	124
LIX.	125
LX.	125

LXI.	126
LXII.	126
LXIII.	127
LXIV.	127
LV.	128
LVI.	128
LVII.	129
LVIII.	130
LXIX.	130
LXX.	131
LXXI.	131
LXXII.	132
LXXIII.	133

DE ACELAȘI AUTOR	135
CUPRINS	137

Crâng

Dorm frunzele aprinse în mantie de muguri
Deasupra mea, copacii se zbenguiesc în jur
– Copii fugiți din școala oglinzilor pustie –
Pe când cocorii criptici înjunghie azur.

Un taur știrb de piatră încununat cu numai
Umilă floare smulsă pământului, spre noi
Își urcă ochii galbeni de fiară rătăcită
În jugul unui soare țestos, cu solzii goi,

Și sufletele, rupte din amfora prea strâmtă
A trupului, prin iarba cu gust de zeu își pasc
Bătrânii iezi în albul nevindecat sub care
Din bronzul cărnii sepii de putregai se nasc.

Voievod de umbre

Era un câmp al înțelegerii depline,
Cu holde-n care mă înspicam oprit,
Și-n țara asta a cenușilor, din cine
Voi fi purces pe lamă de cuțit.

Din oase, fără spor, creștea cicoare
Și-n bărăganul fiecărui bob
Un orb umbla cu cerul în spinare.
Eu mă dădusem trupului tău rob.

Apoi furtuni mucegăiră-n frunze,
Iar fața ta s-a-nvolburat ciudat,
Sub brațul meu încătușat, și pânze
Te-au învelit, și-o stea s-a arătat...

Negasem moartea: sufletu-n obiele
Prea greu înfrânt de-un absolut stingher
S-a petrecut prin vechile-i zăbrele
Și patimile – hoarde – au năpădit sub cer.

Treceau oșteni cu sulițe pe care
Șirag de inimi se-nfrăteau târziu,
Iar trupurile noastre boceau în saci amare
Descoperind noblețea iubirii când ești viu.

Dar tu priveai prin mine. În cugetul tău uși
Cum s-au deschis năvalei de arme și de zale.
Târziu, în zarea gravă cu călăreți apuși,
Ai apărut pesemne și ți-am ieșit în cale.

Pe moartele coline, târându-se pe brânci,
O lună văruise scheletele eroic
Și ne-am iubit în valea cu aiurări de stânci,
Trecând fără dorințe de mâna-n mezozoic.

Papirus galben, Ana

Cetate blândă, poarta ta de lasă
Fără zăvor acestui sol târziu...
În piața mare numărat să fii,
De-aceea vin ca iarna către casă.

Căci cine-n trup jungherul să mi-l scurme,
Eu singur sunt răsplata mea, să am
Nepământeasca vină ce balsam
Ori frigul tău îmi calcă după urme.

Nimic comun

Umbră chinezească ai trecut,
Dar numai uneori statuie, brusc
În lumina cornului ce cheamă mut
Femeia mea. Spart mozaic etrusc.

Eu între pleoapele tale și doar
Între mâinile-ți stinse zabavă. E plin
Sufletu-mi ars de buruieni, cu craniul amar.
Inima clopot la gâtul unui demon bovin.

Hlamida ta de umbră

Ard iar lumini ori lebede amare,
Pierzându-mă pe străzile uitate.
Eu bat în van la porți de ziggurate,
Plutește luna pânză peste mare...

Te caut blând pe frize, sub portice,
Știam că te-nchisesem într-o rună,
Și-aud mereu prin ziduri cum răsună
Pas gol fugind cu foșnete de spice.

Teama, știu

E pace-n cai, câmpii de scrum
În urma lor. Noi germeți goi
Rodim planete, morse-n drum
Pe-orbite, șleahuri cu noroi,

Iar moartea colb în craniul greu
Își macină, și-n ochi ninsori
Ne cad suindu-ne mereu
Spre țarcul optic de erori.

Destin doric

Salcâmi trec întruna prin fereastră,
Iubirea ta (ceasornic) s-a oprit.
O lebădă de negură albastră
Mai băntuie în sufletul cosit.

Bizoni de vânt se-alungă peste dale
Ori mor copaci pe-ascuns din rădăcini.
În peplu-ți vechi și-n orfice sandale
Să urci pe rugul nopților cu crini.

Ceas mineral

Pustiul zace în cămile.
Ochii lor sunt oaze, oasele lor, sete.
Rătăcesc cu frâul ținut de o stea, umile,
Purtându-ne amintirea către nordicul Lethe.

Știm, ne-așteaptă-n piatră flori de frageda lavă.
Vom schimba carnea târzie pe un
Peplu de cuarț, sub zodia gravă
A mirelui tău alaun.

Să punem cu grabă de-aceea la poartă
Mălai de luceferi în cerul știut:
Ne va fi poate ora dintr-odată
Sau poate frig ori sufletul cerut.

Aproape basm

Câinele veșted a lătrat
Spre adierea ta de fecioară.
Boala iubirii își limpezise în seară
Chihlimbarul ei necurat.

Am fost ca un demon fugit pe zăpezi
În dragostea ta nemiloasă.
Moartea se tăiașe în coasă
Însângerând toți merii din livezi.

Primul act

Troia, cetatea-femeie, dansează
Cu centura de ape pe coapse.
Chipul și-l limpezește dimineața
În cofăelul soarelui pontic.

Elena se odihnește în fotoliu pe roate
Iubită de oameni și pietre, bătrâna.
Corăbiile noastre – rechini blajini la maluri –
Așteaptă rapsodul de aur.

Eu, de fapt, sunt Ahile, doar un călcâi rostit
(Și totuși suficient pentru a mă-ntoarce acasă).
Îmi plac păstrăvii stelelor deasupra Helladei,
Deși va trebui să greșesc în curând.

O, ceruri, Ulise, o sfioasă fecioară,
A cioplit ades cai pentru fiii Ithacăi.
Da, încă n-am devenit eroi,
Bucurați-vă de chipul acesta cât mai e vreme.

Amurg pierdut

Nu bate-n uși, dar cine stă în casă,
Voci goale de statuie mai răspund.
S-au rupt peceți și-n ochiul tău își lasă
Rănite fiare urmele pe prund.

În traistă ia cetatea ta pustie
Ciopliind din lemn de zodii un toiag.
Plecarea ta s-a copt precum o vie.
Venirea ta s-a desfrunzit în prag.

Ce altă stare

Poruncă dar, sunt umbra ta, voi face
Tot ce dorești, un pas greșit, o scară
Pe care să cobori, îți cos cu ace
De piatră giulgiu, mantie la vară...

Puțin câte puțin, mireasă dulce,
Din lemn de brad o scândură voi rupe
Să vină-ncet cu șoapta să te culce
Doar eu sunt trup, tu caută în cupe.

Cortegiu mineral

Securea lunii cade pe gâtul tău și capul
– Pendulă oarbă iarăși – să amuțească blând
Când stelele ca boii în turmă spre casapul
Beteag al dimineții se-ndreaptă tremurând.

Și goi, alături numai, decapitați cu vină,
În pergamentul morții pe-o targă într-un șir,
Noi, duși de caii sceptici spre cerul de lumină,
Lăsa-vom pe pavaje doar chip cu tibișir.

Glorie

De piatră jumătate lângă mare
Zăgaz fugind de ape în cuvânt,
Când pescăruși (penetul de sare gemă oare)
Și în pupile pentru vândut ca sclav de vânt.

Îmbrățișare albă cum oul crud pe piele,
Sirena lunecată pe crusta mea-n delir:
A năzui alături sub proaspete nuiele
De salcie cojită meridiene-n șir.

Tăioasă peste gâturi de lebadă, prea dreaptă,
În prăbușire mâna ceasornicului mort.
Pedeapsa – miez de nucă la fiecare faptă.
– Far luminos în hidra cu pântecul de port.

Cerc negru, cerc albastru

Pe pleoapa ta, căzută draperie,
Un chip ascuns din cercuri își desface
Înalta lui chemare, când în pace
Eu trec pe drum sub platoșa pustie.

Un altul plec, am fost o clipă, doarme
În mine ca în pântec cineva.
Dacă voiești, câte-aș putea uita,
Dar tu mă chemi cu sângele la arme.

Ce crud război ori noaptea știi prea bine
Cum morții sub podele ne-ngropăm,
Apoi, cu buze oarbe, sărutăm
Un chip străin, o spaimă, pe oricine.

Singur

Bat vânturi, iar cu aripa păroasă
Peste câmpii ori moartea își rotește
Cheia de os în ușa când pe casă
Vin corbii grei cu fierăstrău și clește.

Și toată noaptea vezi fugind departe
De casa ta copacii pentru scânduri;
Cu spaimă, apa seacă-n vase sparte,
Tu, -n patru labe, umbli printre gânduri.